

et humilitatis et q̄ terza et puluis sūt se in cinere vel solo prosternunt et ciliciū induūt. q̄ ex veteri testamento tractum est. Legitur em̄ ysa. lviij. q̄ penitentes sacco et cinere sternuntur. Itē hierē. xxv. c. Aspergummi cinere q̄a completi sūt dies vestri. Itē jona. iij. c. Rex niuius induutus est sacco et sedit in cinē. Itē treñ. iij. c. Virgines hierl̄m accinche sūt cilicij. Itē in psalmo. xxv. induebar cilicō. Fit etiam hoc ad significandū q̄ sicut in eictōne ade de paradiso. maledicta fuit terra in ope suo sic p̄ humilitatem penitentie terza nostra. s. liberū arbitrium nostrum benedicitur per penitentiā ut non spinas et tribulos. sed dignos fructus penitentie germet. Inuitantur autē omnes ad penitentiā generaliter cum dicitur in an. Inmutemur habitu rē. Teuemus et ploremus ante deum. rē. Et ostenditur causa. quare homines debeant ieiunare. scilicet quia dominus expectat eos ad penitentiā. Vnde introitus est. Misereris omnium domine p̄pter penitentiā. et est Sapientie xi. capitulo.

Omnes etiam oracōnes quecunq̄ dicuntur. faciunt ad idem in eplā q̄z. Conuertimini q̄c. que est joelis. ij. c. Ad hoc inuitantur generaliter parui et magni. et vtriusq̄ serus. Vnde dicit sanctificate ieiunium. vocate cetum. congregate populum. rē. Sequitur responsorū. Miserere mei deus. rē. quod respōdet epistole ostendens triplicem effectū penitentie. p̄m̄ quia per eam habemus remissionē peccatorum et collacōnem gracie. et cōculcōnem inimicorum. Vnde sequitur. Dedit in opprobriū cōculcantes me. Sequit̄ tractus. Domine nō secundum peccata nostra. qui significat laborem qui in penitentiā habetur. et dicitur iste tractus vsq̄ ad dominicā de passione. in secunda quarta et sexta ferijs. vt i diebz arcōri ieiunio deputatis in cepte penitentie memores oracōnes ieiunio combinemus. In euāgelio autem cum ieiunaueritis. rē. Math. vi. c. Legitur de modo ieiunandi. vbi dicitur. Tu autem cum ieiunas unge caput tuum. et faciem tuam laua quia omnis penitens debet ungi oleo spiritus ali. quod est iocunditas mentis. tanq̄m athleta et pugil domini. Sicut habetur in Ecclesiastico. Oleum de capite tuo non deficiat et faciem tuam laua. id est interio rem hilaritatem exteri us demonstra ne videaris hominibus ieiunās id est ieiuna. vt non intendas fauorem humanum. sed solius dei. et pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi. Offerenda est. exultatio vbi est graciā actō de ipetrata remissione. Cōmuniō est. q̄ meditabit̄ in q̄ est aliorū exortacō de legis meditacōe et cōsonat euāgelio. q̄z meditari i lege ē thesaurizare i celo.

De quinta feria.
Sequitur de quinta feria. Si quidem inuitati sunt omnes in precedēti die sicut ibi dictum est ad penitentiā.

Sed quia penitentiā consistit in tribus. scilicet in oracōne. ieiunio. et elemosina. ideo in tribz sequentibz diebus agit de his tribz. et primo de oracōne in hac quinta feria. et ideo incipit introitus. Dum clamarem ad dominum. Fit autem oratio ab aliquo. q̄nq̄ pro se. q̄nq̄ pro alio. Vt ergo ostendatur quantum valet ab aliquo pro se facta oratio. Igitur sequitur epistola. Grotavit. ysa. xxxviii. ca. In qua p̄p̄t ecclesia regem Ezechiam in exemplo qui oratione pro se facta impetrauit a domino xv. annos diebus vite sue superaddi. Vt etiam ecclesia ostendat quantum valet oracō pro alio facta legitur euangelium. Cum intraret iherosolima. rē. De centurione qui rogauit dominū pro puero suo. vt sanaretur quod impetrauit.

De sexta feria.

Sexta feria agit de ieiunio. et ostenditur. quale ieiunium placet deo. s. spirituale nō carnale. Vnde epistola agit de hoc. Clama ne cesses. rē. ysa. lviij. c. et post. quare ieiunamus et non asperixit. rē. Et dominus respondit. Nunquid tale est ieiunium quod eligi cōtorquere quasi circulum caput. rē. quasi diceret. Nō placet mihi tale ieiunium. q̄ aliquis se cruciet tantum. sed q̄ dissoluat fasciculos impietatis id est ab omni peccato absteat. quod fit per caritatem. Vnde sequitur euangeliū. Audistis quia Math. v. capitulo. agens de caritate vbi dicitur. licet hoc in ecclesia nō legatur. dictū est antiquis. Non occides. ego autem dico nō irasceris.

De Sabbato.

Sabbato agit ecclesia de elemosina et de sabbato. quia per premissa tria. s. oracōnes. ieiunia. et elemosinas venit ad sabbatū mensis vbi pena iam facta que spectat ad penitentiā. id est pax que est quies et sabbatū mensis se osculantur conueniunt. et p̄pter hoc sequitur aperte in epistola ysa. lviij. c. Si abstuleris de medio tui in catenas peccatorum. rē. que ibidem sequitur. tunc vocaberis sabbatum dilectum. rē. que ibidem sequitur. et hoc idē dicitur in euangelio. Cum sero esset. rē. Mar. vi. capitulo. vbi dicitur de discipulis laborantibus in mari per quos penitentes designantur q̄ dominus ascendit in nauiculam cum eis et statim facta est tranquillitas. quia deo presente i corde hominis pacificatur anima et tranquillum fit ibi. Hoc sabbatum licet habeat epistolam et euangelium. sicut nōnulla alia per anni circulum. non tamen est cantibus officiatum. quia s̄m̄ quosdam nondum erat solē ieiunio deputatum. Hodie vero ieiunamus. vt ad quēstis eterne sabbatum peruēiamus.

De prima dominica quadragesime. R.

In hac dominica in qua cantatur. Inuocauit me. rē. Incipit quadragesima. que significat tempus penitentie spiritualis et vocat̄ dñica.

quintana. quia quinta est a pasca. quid autem significent quinq; dnice quadragesime. dictu est in prima parte sub ti. de picturis. dicta est autem quadragesima. licet in ea sint quadraginta duo dies vsq; ad pasca. Primo quia ecclesia non curauit de duob; diebus que minucias non attedit. Sed sumam numeri ponit quis sit parum plus vel minus. Secundo quia quadragesima non protendit nisi vsq; ad diene domini. que est dies absolutiois. Nam p quadragesimam bene obseruatam. et per veram penitentiam peruenit homo spiritualiter ad cenam agni. Vnde in apoka. Beatus q; uocatus est ad cenam nuptiar; agni. et fm b; solum sunt xl. dies. Tercio. quia filij israel laborantes in deserto. xl. annis cibati manna. p quadraginta mansiones uenerunt in terram promissionis. quo etiam xpo xl. dieb; a delicijs corporis abstinentes uerbis uite reficim; oracōm uacamus. ut tandem per ihm xpistu in terram uiuentium introeamus. sicut illi p ihm naue. id est per ioseph in terram promissionis introducti sunt. Deo autem fm uidero immum sunt in ea. xliij. dies. quia dominus uenit ad nos per xliij. generaciones computatis iecomia patre. et iecomia filio. et ipso domino Sane totum tempus uite nostre quadragesima est. Ieiunamus autem xl. diebus. incipientes precedenti quarta feria. Primo fm Augustinum. quoniam matheus xl. generaciones posuit. ad hoc enim dominus suo quadragenario numero ad nos descendit. ut nos ad eum nostro quadragenario numero ascendamus. Secundo fm eundem. quia ad hoc ut habeamus quinquagenarium quadragenario adiciendus est denarius. Ad hoc enim ut perueniamus ad requiem beatam oportet nos toto tempore presentis uite laborare. Vnde et dominus cum discipulis xl. diebus mansit et p; decimam diem spiritum sanctu misit. Ieiunamus xl. diebus. Nam et moyses ad accipiendu legem ieiunauit. xl. diebus. similiter et helyas dominus noster q; draginta dies ieiunauit absq; cibo. et hoc pro institucōe et exemplo. Vn nonnulli unam tantum quadragesimam obseruant. illi uero p merito ieiunauerunt. Comumus tamē est tres quadragesimas seruare. eo q; moyses. ut tradunt hebrei ter ascendens ad dominum ieiunauit uel potius. quia tres i tribus leguntur ieiunasse quadragenis. scilicet moyses. helyas. et dominus. Quare aut xlvj. diebus sumus in abstinentia. dictum est sub pcedenti quarta feria. Considerandum ē autem q; tempus quadragesime penitentie ascribitur. Penitentie autem fructus sunt. ieiuniū uigilie. et alie carnis afflictōnes. Elemosina corporalis et spiritualis et alia misericordie opa. Oracio et deprecacō et alie species cōtēplacōis. flet; lacrimę. et alia insignia otricōis. Ideoq; de his et similibus ad penitentia;

pertinentibus in nocturnis et diurnis officijs hac die. et sequentib; legit et cantat ecclesia copiose et ppter hoc etiam hoc tempore dicit regulariter octies in canonicis horis psalm; ille penitencialis. Miserere mei d. eius. Et est rotandum q; propter ieiunij principium ordo interruptitur historiari. Cum enim i septuagesima et sexagesima cātātū fuerit de adā et in quinquagesima de noe et abraam in hac prima interponitur de fructibus penitentie. In secunda uero de iacobo. in tertia de ioseph in quarta de moyse. Antiquitus tres instituit ecclesia sexagesimas. de quo tactum est i parte prima sub ti. de ecclesiasticis sacramentis Sane. quia ut dictum est sub quarta feria cenerum hoc tempus est milicie xpistiane. et in quo dyabolus forcius contra nos insurgit. Ideo ne homo desperet. quasi confortatiuum quoddam canit ecclesia introitum. Inuocauit me rē. quo audito spe fit homo fortis. Vnde dicit apostolus. Spe fortes in tribulatione gaudentes. Et ysa. xxx. capitulo. In silencio et in spe erit fortitudo uestra. Siquidem in his duobus consistit tota fortitudo hominis spiritualis. scilicet in silencio. id est tumultib; seculi. nihil de his que sūt seculi appetēdo. et in spe eterna desiderādo. Per epistolam q; incipit. hortamur uos. ij. Corinth. vj. capitulo. Armat ecclesia milites suos quatuor cardinalibus. tutib;. Primo fortitudine cū dicit. Ecce nūc tēp; acceptabile. ecce nūc dies sa. rē. que ibi de fortitudine dicitur. quia sequitur. In omnibus exhibeam; nos sicut dei ministros i multa paciencia. Secundo temporantia cum dicit. In castitate et ieiunijs multis. Tercio prudentia cum dicit. In sciencia. id est in prudentia. Sunt autem idem subiecto sciencia et longanimitas. quia sciencia et longanimitate. scimus conuersari in medio prauę. et peruersę nacōis et bonitate et suauitate. que est in spiritu sancto. hoc totum pro eodem sumitur. Sequit in caritate non ficta. quia omnia sine fictōne fieri debent. Quarto iusticia cum dicit. per arma iusticie. a dextris et a sinistris. Post epistolam sequitur responsoriū. Angelis suis deus mandauit de te rē. ut sic secure homo possit pugnare. Sequit tractus. Qui habitat in adiutorio. in quo agit de temptacōne. Tractus uero ideo dicitur. quia ibi ostenditur. q; b; uita misera trahitur multis doloribus et laboribus. et quia potest conqueri aliquis de iequalitate istius pugne. quia temptator potentissimus est. ut habetur in job. Non est potestas sub celo que ei ualeat comparari. Et sapientissimus. quia multa uidit. Et crudelissimus quia ut dicit Hiero. Crudelis est et non miserebitur. homo autem infirmus et ignorās. iō in ipso tractu ponitur solucō huius. quia hic permittit de; inimicum temptare. ut homo timeat et ad deum confugiat. quia scit et potest

et vult liberare. et sic in se non speret. s; in deo qui promittit q; liberabit si confugiat ad eum. vult enim deus vt homo habeat timorē de inimico forti. et spem de promissionibus futurorum. et de dilectione dei vehemētissima. ergo sequitur q; vult eum ptegere quēadmodum gallina protegat pullos suos ex amore vehemēti. et est spes de custodia angelorum. homo autem si molatur inter duas molas timorē scilicet et spem efficietur panis placēs deo. et sic vincet omnem temptacōnez. siue sit leuis et occulta. que dicitur timor nocturnus. siue leuis et manifesta q; dicitur sagitta volans in die. siue sit grauis et occulta. que dicitur negociū perambulans in tenebris. siue sit grauis et asperata. q; dicitur demonium meridianū. hec q; tuor genera temptacōnez vincet quilibet sic armatus vt dictū est. Sed in euangelio non sūt nisi tres temptacōnes. vbi dicit. Ductus ē ihesus in desertum etc. Mat; .iij. capitulo. et comprehendunt q; omnes temptacōes sub quaternario. vt dictum est. quandoq; sub ternario vt in euangelio. q; sub binario. vt in eodem psalmo inferius vbi dicitur. A laqueo venantium. id est ab opere malo. et a verbo a spero. id est a peccato oris. Temptatus autē fuit dominus a dyabolo triplici temptacōne scilicet temptacōne gula. cum dixit ei. Dic vt lapides isti panes fiant. Cupiditatis scilicet. cum dixit. Vnde omnia tibi dabo si procidens adoraueris me. Et inanis glorie. scilicet quando diabolus voluit eum deicere de pinaculo sicut fecerat alijs predicatoribus multis. Et vicit eum dominus per autoritates sacre scripture quod significatum est. in hoc q; dauid lapidibus sumptis de torrente deiecit goliath. docens nos debere armari gladio verbi dei pter illa arma. quibus nos armat apostolus in epistola hodierna vt sic sufficiēter ad pugnam armati simus. Potest etiam dici q; a principio septuagesime ecclesia tot tribulacōib; pressa desperans clamauerat. Cir cū dederunt me gemitus mortis. quasi a nulla parte euadere possit. In principio vero sexagesime. vbi etiā de hoc dictum est. et dicitur in quarta dominica quasi posita inter desperacōnem et spem clamauit. Exurge q; obdormis domine. In principio quinquagesime iam desperans clamauit. Esto mihi domine in deum ptectorem pmo deprecatiuam mutās in affirmatiuam. dixit. dux mihi eris et enutries me. Runc vero i principio quadragesime ostendens se exaudiatam dicit. inuocabit me. et ego exaudiam eum. et epistola dicit. in tempore placito exaudiui te. In graduali datur nobis angelorum custodia. In tractu diuina ptectio. q; circūdamur scuto veritatis. In euangelio ad exempluz saluatoris ab hoste. Triumphus. cui dicimus. Vade retro satanas. In offertorio etiam diuina ptectio vocatur cum dicit. Scapul; suis

obumbrabit tibi etc. In postcōmunionē demonum subiectio vbi dicitur. Super aspidem et basiliscum. Ab hac die vsq; ad pasceuen opuntur cruce. et velum ante altare suspenditur. de quo in prima parte dictuz est sub tē de picturis. Hec dominica priuilegiata est q; est ianua et limes q;dragesime. que respētat tempus quo filij israel morati sūt in deserto. Tria quidem fuerunt in populo israel. quorum duo cōmemorauimus. scilicet peregrinacō. que fuit in egipto. quando iacob et filij sui profecti sunt in egiptum. Captiuacō. que fuit in babilone. et disperfio. que facta fuit a tyto et vespasiano. per totum mundum. quam non cōmemorauimus. quia ab illa nunq; reuocabuntur. de qua dictum est. tradam eos i manu de qua non potuerunt surgere. In hac dominica ad horas dicitur capitulum. Fratres. horramur. ne in vacuum etc. Corin. vj. c. et illud. Ecce nūc temp; secūdo Corin. vj. c. et illud. In omnibus exhibeamus. ibidem. Et fit hodie stacō apud basilicam lateranē. que constructa est in honorem saluatoris et plusq; pphete iohannis. eo q; officium hodiernū saluatoris nostri pphetice resonat felicitatem. De secunda feria.

Dostqm dominus et apostolus armauerunt militem suum non restat. nisi vt pugnet. quia hostes semper parati sunt. quia vero per opera misericordie specialiter et maxime fit pugna ista. id est de ipis est feria ista. que agit de elemosina. Rursus. quia onus pugne non libenter suscipitur. nisi intuitu premij. ideo in hac secunda feria est introitus. Sicut oculi seruoꝝ etc. et domin; in epistola. Ecce ego requirā oues meas etc. que sumpta est de ezechiele. xxxiij. ostendit premium cum dicit. et pasca eas. qui enim pascat dominum in paupe. et domin; pascat eum. sicut ibi legitur. In montibus israel. id est in mansiomb; eternis. Idem habet per euangelium. Cum venerit filius etc. mat; xxv. capitulo. vbi dicitur. Venite benedicti etc. Esuriui et dedistis mihi manducare. Debemus autem habere oculum ad ipsum non tantum si mitrum vt respiciamus penas eternas et propter hoc bonum faciamus. hoc enim esset timor seruilis. sed etiam dexterum. vt considerare mus premia. istum oculum vult nobis auferre dyabolus et nititur qntum potest. vnde primo Reg. xj. capitulo. Rex ammonitarum noluit inire fed; cuz ioabitis. nisi erueret eis dextros oculos. Similiter vult facere nobis dyabolus vt non simus apti ad pugnam sic milites qui non habet oculum dextrum.

De tertia feria. Tercia feria agit de oracōne. et sumit introitus de psalmo. qui est oratio Domine refugium factus es nobis Pugnamus enim orando. Vnde ih; s